

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou

2019

Obsah

1	Poslání Ekologického centra Kralupy nad Vltavou	4
2	Místo působení	5
3	Hlavní činnosti	5
4	Osvětová činnost	9
5	Ekoporadenská činnost	19
6	Partnerství a spolupráce s organizacemi	23
7	Hospodaření v roce 2019	24
8	Poděkování	26

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou (ECK) bylo založeno na základě osvědčeného modelu Ekologického centra Most pro Krušnohoří (ECM), které od roku 2000 poskytuje veřejnosti informace o životním prostředí.

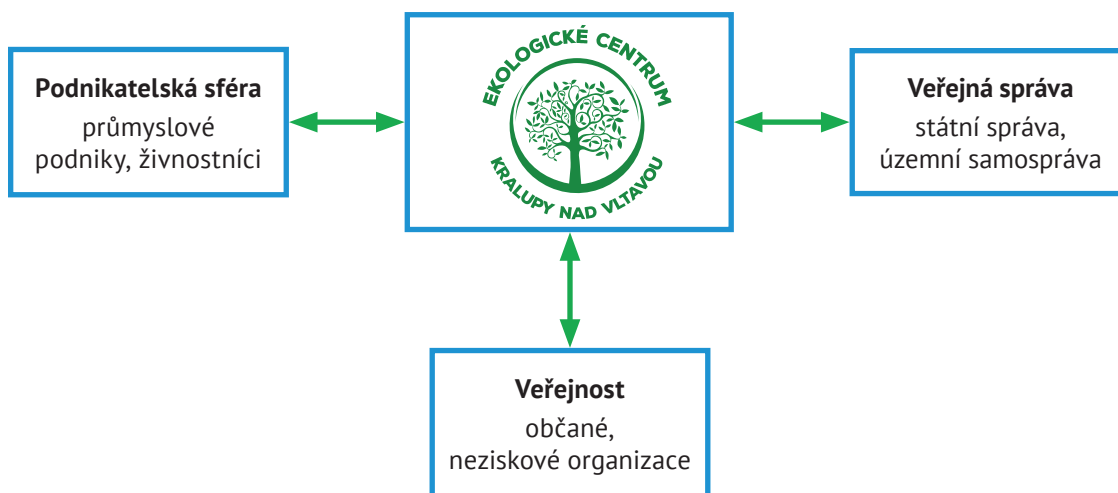
Obě centra (ECM a ECK), založená po vzoru holandského dispečinku DCMR (Agentury na ochranu životního prostředí), který působí v průmyslově značně zatížené oblasti Rotterdamu, jsou jedinými centry svého druhu v České republice; zejména díky svému dispečinku, přístupu k datům ze stanic automatizovaného imisního monitoringu, bezplatnému telefonu tzv. Zelené linky pro veřejnost a napojením na dispečinky průmyslových podniků.

Dne 2. října 2006 zahájilo ECK svou činnost. Současně byly také spuštěny webové stránky www.eckralupy.cz a rovněž bezplatná Zelená linka pro veřejnost 800 100 584.

Posláním ECK je:

- zajišťovat aktivní přístup k informacím o životním prostředí,
- vytvářet platformu pro výměnu názorů a odbourávat pomyslné komunikační bariéry mezi veřejností, orgány veřejné správy a průmyslovými podniky v problematice ochrany životního prostředí,
- napomáhat přenosu informací v případě nestandardních situací majících charakter ekologických škod a havárií,
- přispívat vlastními projekty k rozšíření nabídky environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty,
- poskytovat dostupné bezplatné poradenství v oblasti komunální ochrany životního prostředí a ekospořebitelství pro širokou veřejnost,
- podílet se na řešení regionálních problémů ochrany životního prostředí.

ECK by mělo být a také je příkladem otevřené komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností, včetně sdělovacích prostředků a nevládních organizací.

2 Místo působení

ECK sídlí v centru města, v budově bývalého Městského úřadu na Palackého nám. č. 6 a je pro veřejnost otevřeno každý všední den od 8.00 do 18.00 hod.

V oblasti jeho působení se nachází 7 průmyslových podniků, se kterými má ECK nastaven systém výměny informací o nestandardních stavech. Svými aktivitami se v největší míře zaměřuje na problematiku monitoringu a ochrany životního prostředí v oblastech ovlivněných činnostmi průmyslových podniků v okolí Kralup nad Vltavou a Neratovic.

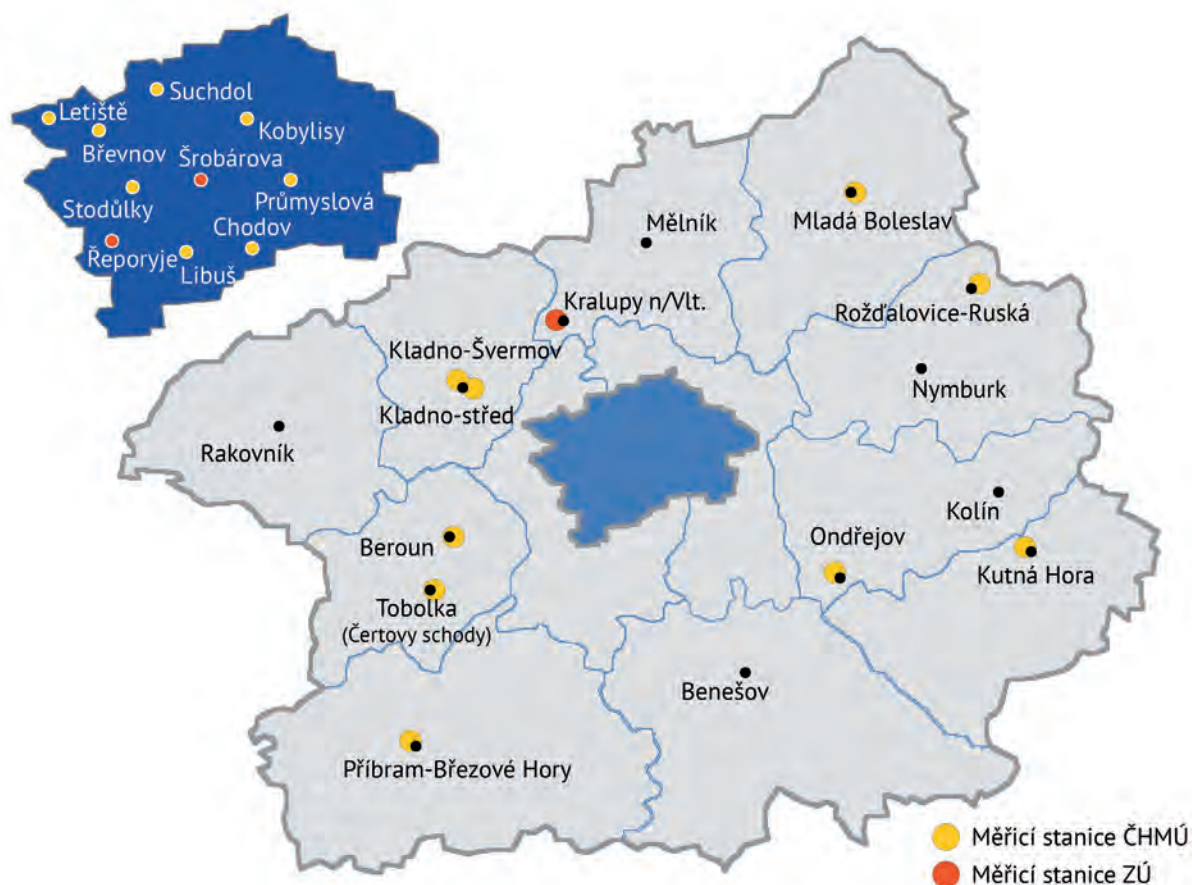

3 Hlavní činnosti

3.1 Monitoring kvality ovzduší

Mezi hlavní činnosti ECK patří sledování a vyhodnocování aktuální imisní situace.

Aktuálně ECK monitoruje stav ovzduší v pravidelných intervalech z 10 měřicích stanic automatizovaného imisního monitoringu (ČHMÚ, ZÚ) na území Středočeského kraje a z dalších 10 měřicích stanic na území hlavního města Prahy.

Sledované měřicí stanice

- Beroun, Kladno, Kutná Hora, Mladá Boleslav, Ondřejov, Příbram, Rožďalovice, Tobolka – Čertovy schody, Kralupy nad Vltavou (od r. 2018), Kutná Hora-Orebitská a z městských částí Prahy 4, 5, 6, 8 a 10.

Sledované veličiny

- SO_2 , NO_2 , NO , NO_x , H_2S , O_3 , PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, směr a rychlost větru, rozptylové podmínky, biometeorologická předpověď.

Četnost stahování dat

- Od roku 2014 využívá ECK software MicroSKO, pomocí kterého je prováděno nepřetržité stahování dat, a z něhož jsou automaticky generovány grafické výstupy pro webové stránky ECK. Grafy zobrazují aktuální hodinové koncentrace škodlivin v ovzduší a jejich vývoj za posledních 24 hodin. Zobrazování grafů je nezávislé na provozu ECK, čímž je veřejnosti umožněn přístup k aktuálním informacím o stavu ovzduší v období svátků a víkendů, tedy po celý kalendářní rok.

Výstupy ze zpracování dat

- průměrné hodinové koncentrace škodlivin v ovzduší jsou publikovány v grafické podobě na webových stránkách ECK,
- průměrné denní koncentrace škodlivin v ovzduší v tabulkové podobě jsou zasílány organizacím a městům,
- roční zprávy o kvalitě ovzduší, rozptylových podmínkách atd., včetně komentářů jsou publikovány na webových stránkách ECK.

Indexy kvality ovzduší

Vedle uveřejnění imisní situace v grafické podobě na webové stránce ECK jsou aktuální hodnoty znečištění ovzduší současně prezentovány formou tzv. indexů kvality ovzduší, které jsou pro veřejnost snadno pochopitelné. Jednotlivé indexy jsou barevně a zároveň numericky rozlišeny (1 – 6: kvalita ovzduší velmi dobrá až velmi špatná). Z důvodu přesnějšího posuzování aktuálního stavu kvality ovzduší a zdravotních dopadů s ním souvisejících, změnil Český hydrometeorologický ústav od 18. 11. 2019 výpočet indexu kvality ovzduší. ECK dále sleduje a umísťuje na svůj web výstrahy ČHMÚ.

Informace o aktuální imisní situaci jsou poskytovány především telefonicky; k dispozici je bezplatná linka - Zelený telefon 800 100 584. Mimo informace o stavu ovzduší dostává veřejnost i doporučení pro rizikové skupiny v případě zvýšení koncentrace škodlivin. Imisní data z měřicích stanic jsou každý všední den vyhodnocována a v podobě tabulky s krátkým slovním komentářem zasílána elektronicky zájemcům, kteří požádali o zaslání této informace.

Vyhlášení/odvolání smogové situace

V případě vyhlášení smogové situace, tzn. při překročení zvláštních informativních, regulačních nebo varovných prahových hodnot pro znečišťující látky oxid siřičitý (SO_2), oxid dusičitý (NO_2), prachové částice (PM_{10}) a ozon (O_3) je informace o vyhlášení zveřejněna na webových stránkách ECK a operativně jsou informována média, odbor životního prostředí Městského úřadu Kralupy nad Vltavou, Český rozhlas Region a také veřejnost, která projevila zájem být informována elektronickou cestou.

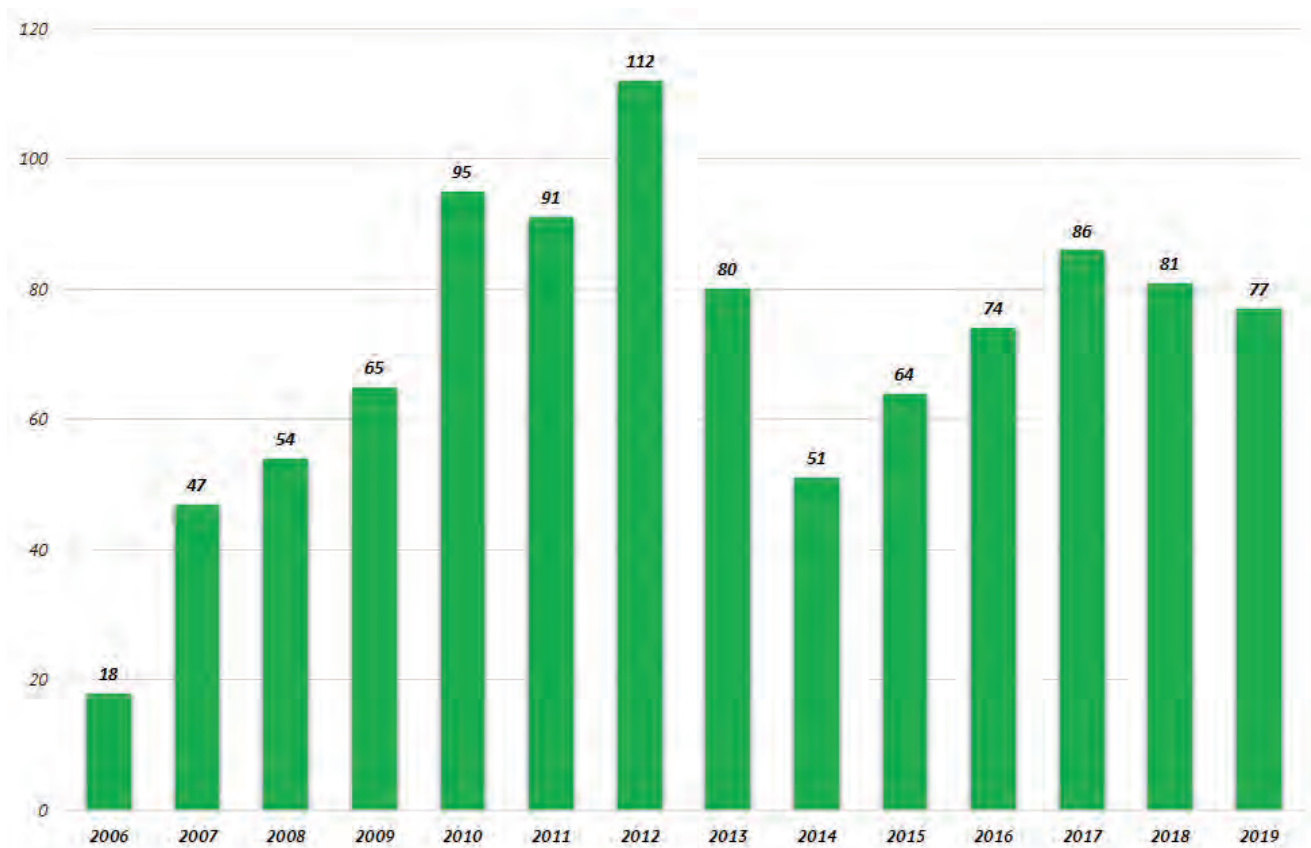
Ve snaze zajistit operativní informovanost veřejnosti provozuje ECK od roku 2017 službu SMS InfoKanal, která umožňuje zaslání informací o vyhlášení či odvolání smogových situací na zaregistrovaná čísla mobilních telefonů v krátkých textových zprávách (SMS). Služba je pro veřejnost zdarma. **Ke dni 31. 12. 2019 bylo registrováno celkem 34 žadatelů z okresu Mělník, kteří si přejí být elektronickou cestou informováni v případě vyhlášení či odvolání smogové situace.** Nejvíce žadatelů je z lokality Kralupy (20), dále jsou zastoupeny obce Nová Ves, Nelahozeves, Veltrusy, Zlončice, Odolena Voda, Libčice nad Vltavou atd.

Na webových stránkách ECK je umístěn přehled vyhlášených a ukončených smogových situací za období 2011-2019. **V roce 2019 byla ve Středočeském kraji vyhlášena jedna smogová situace, která se týkala zvýšených prahových hodnoty O_3 .**

3.2 Komunikace s průmyslem

Ekocentrum komunikuje s dispečinkou průmyslových podniků a zpřístupňuje informace o nestandardních událostech v průmyslových podnicích nejširší veřejnosti bezprostředně operativně poté, co obdrží informaci od dispečinky průmyslových podniků. Informace jsou ihned uveřejněny na webových stránkách ECK a slouží ekoporadcům jako jeden z podkladů pro informování obyvatel, případně při řešení stížností.

V roce 2019 ekocentrum informovalo veřejnost celkem o 77 nestandardních situacích.

▲ Přehled počtu hlášení o nestandardních situacích přijatých v letech 2006-2019.

Rok 2019 v číslech

4.1 Tiskové zprávy

ECK v průběhu roku vydalo celkem 44 tiskových zpráv, které byly umístěny na webových stránkách ECK. Tiskové zprávy a články jsou zároveň rozesílány místním médiím (Mělnickému deníku, Kralupskému Zpravodaji, Kralupskému televiznímu zpravodajství, apod.). ECK pravidelně přispívá i do firemního periodika skupiny UNIPETROL.

Mezi hlavní témata tiskových zpráv a článků, vydaných v roce 2019, patřily především informace o problematice odpadů, o pěstování/výrobě ovoce a zeleniny, o tom, jak by měla vypadat živá zahrada, o zodpovědné spotřebě, o potřebě snížení jednorázového plastu, o problematice čištění odpadních vod apod. Celá řada tiskových zpráv se týkala akcí pořádaných ekocentrem, například přijetí nových patronů do projektu Kralupy - čisté město, výsadeb ryb do Labe, ekovycházek, seminářů pro školáky i pro nejmenší.

Komunikace s médii je nezbytnou součástí práce ECK a probíhá nejen ze strany ECK pravidelným zasíláním zpráv či upozornění na aktuální témata, ale také ze strany médií, která oslovují ECK s žádostmi o stanoviska či vysvětlení.

www.mestokralupy.cz **EKOLOGIE** LEDEN 2019 **KZ 11**

EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU

Palackého nám. 6, 278 01 Kralupy n. Vlt. | www.ekolup.cz | e-mail: ekoprodna@ekolup.cz | Zelená linka: 800 100 584 (Po-Pá 6:30-19:30 hod.)

- analýza informací o stavu životního prostředí ve Středočeském kraji
- podpora veřejnosti aktivní informací o životním prostředí
- informace obyvatel o stavu životního prostředí
- propagace ekologické tématy mezi veřejností, zejména dětmi a mládeží
- podpora vzdělávací a osvětové aktivity
- podpora podnikání a konceptů v oblasti životního prostředí
- plnění legislativních povinností
- zajištění optimální komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností

Jak uspořit energii v domácnosti?

Bez elektrické energie bychom se dnes obešli velmi těžko. Zrychlí jsme si na to, že ji máme dostatek a je nám k dispozici neustále. Získávání surovin pro výrobu energie, její samotná výroba i transport i získání příměsí na teplo však mají nemalý vliv na životní prostředí i krajinu. Proto bychom měli spotřebovávat energii ušetrivě, jen pokud ji nutně potřebujeme, a snažit se ji neplytvět. Ušetríme energii v domácnostech šetříme nejen přírodu, ale i své zdraví a své peníze.

V českých domácnostech spotřebujeme až 70 % energie na vytápění. Toto množství energie můžeme snížit kvalitním zateplením svého domu nebo bytu. Na izolaci se nemáme šetřit, za dobu své životnosti se nám nejen zaplatí, ale navíc ušetří desítky až stovky tisíc korun. Kromě zateplení stěn, střešních a podlahy, věnujte také pozornost oknům a dveřím. Starým oknům můžete ušetrit více energie než celou nezateplenou stěnou. Důležitě je také větrání, při němž nám uniká přibližně čtvrtina energie na vytápění. Větráme tedy krátce a intenzivně, při vytváření tepelné izolace. Rozhodně v topné sezóně nevětrejte ventilací, kdy dochází k velkému přívratu energie. Ztráty spojené s větráním dokáže minimalizovat rekuperátor jednotka se zpětným zateplením tepla z odpadního vzduchu.

Větší úspory vyžadují náklady větší stavební úpravy. V tom případě zvážte podání žádosti o dotaci z programu Nová zelená úsporám.

Teplota v místnostech

Velkou úsporu nákladů bez jakýchkoli výdajů dosáhnete snížením teploty v místnostech. Snížením pokojové teploty o 1 °C ušetříte až 6 % energie na vytápění. Pokud jste za vytápění bytu platili například 20 tisíc korun, snížením teploty o jeden stupeň s 200 korun. Optimální teplotu vnímáme každý jinak, ale zdravá a zároveň příjemná prostředí pro průměrného Středočeská je v obyčejném pokoji 19-20 °C.

Chlazení a mražení potravin

Zvážte především možnost mražení a velikost chladničky, ta by měla být naplněna alespoň ze 70 %. Chladničku pravidelně odmrázejte, protože nádržka silnější než 3 mm zvyšuje spotřebu elektřiny až o 30 %. Zásadní do chladničky nekladte teplé potraviny, všechny nechte nejprve vychladnout. Chladničku otevřete co nejméně a zkontrolujte funkčnost těsnění dveří.

Praní a žehlení

Prádka a mytka nádobí mají být zcela naplněná, aby nedocházelo k přívratu energie. Pokud nevyužíváte celou její kapacitu, zvyšujete provozní energetickou náročnost. Místo předpraní praadlo namákejte, perťe při nižších teplotách. Místo sušičky je lepší ušetrit praadlo na sluníčku. Při žehlení dbejte na správnou vlhkost prádla a na to, abychom žehlení neobléhali oděvy, které to nevyžadují. Mnohá materiálu se dnes žehlí nemusí.

Výroba vlastní elektřiny

Kdo chce ušetrit ještě více, může si vyrobit elektřinu a teplo svépomocí. Možností celá řada: solární ohřev teplé užitkové vody, kotel na dřevo, tepelné čerpadlo, vlastní výroba elektřiny ze slunce, větru či biomasy. Ve všech uvedených případech by se vám měly investované peníze vrátit, ale i výhodně zůstat. Optimální výběr pro vaši domácnost nemáme doporučujeme konzultovat s odborníky.

JANA KRAJČKA, EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU

www.ekolup.cz **EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU**

Palackého nám. 6, 278 01 Kralupy n. Vlt. | www.ekolup.cz | e-mail: ekoprodna@ekolup.cz | Zelená linka: 800 100 584 (Po-Pá 6:30-19:30 hod.)

- analýza informací o stavu životního prostředí ve Středočeském kraji
- podpora veřejnosti aktivní informací o životním prostředí
- informace obyvatel o stavu životního prostředí
- propagace ekologické tématy mezi veřejností, zejména dětmi a mládeží
- podpora vzdělávací a osvětové aktivity
- podpora podnikání a konceptů v oblasti životního prostředí
- plnění legislativních povinností
- zajištění optimální komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností

Staňte se ekospotřebitelem!

Naše děti jsou naše budoucnost – to není klišé, to je prostý fakt! Být vzorem nejen jim, ale i okolí, je proto opravdu důležité. Týká se to samozřejmě také životního prostředí. Pokud se k němu chováme šetrně, šetříme zároveň svoje zdraví i zdraví nejbližších, spojíme rodinné prostředky a dokonce dobrý příklad ostatním. Pojďme se chovat zodpovědně a nebudujeme prostředí, ve kterém žijeme. Současná společnost bohužel není zatím k přírodě příliš přátelská, dochází často k plýtvání a zbytečné nadměrné spotřebě.

Proto je tu „ekospotřebitel“. Tedy člověk, který se snaží odolat reklamám, módním trendům i slevám, snaží se kupovat množství kvalitních věcí, které mu budou dlouho sloužit.

si možná nechceme připomínat. Jak může každý z nás přispět k environmentálně šetrnějšímu chování? Nejde jen o šetření zdrojů, jakými jsou energie, teplo nebo voda. Ale také o snížení znečištění vody v domácnosti používáním ekologicky šetrných prostředků nebo vytvářením co nejméně odpadu včetně pečlivého třídění (biodegrad, plastů, papíru, kovů, nebezpečných odpadů a podobně). V České republice třídí odpady zhruba 70 % občanů, každý Čech za rok vytřídí zhruba 20 kg papíru, 22 kg plastů, stejně množství skla a 0,5 kg nápojových kartonů. Největší rezervy jsou ve třídění rostlinných odpadů, tzv. kompostování.

Věci je dobré nechat dlouhodobě a snažit se je používat co nejdéle. Pokud už je třeba koupit nové, je lepší koupit jen to, co opravdu potřebujeme. Nepodléháme lákadlu slev a různých výhodných akcí, ve kterých kupujeme mnohdy nepotřebné zbytečnosti.

Podporujeme či preferujeme také regionální produkty, místní výrobce a zpracovatele. Budme hrdí na potraviny od známých farmářů z okolí: je dobré vybrat z rozrabané, nejlépe výrobky označené ekologickou a zároveň českou výrobou. Snažme se nakupovat bez zbytečných obalů, do vlastních tašek nebo výrobky s minimem obalů, které se pak dají ještě recyklovat. A pokud máme vlastní zahrádku, není nad potěšení z vypěstovaného ovoce nebo zeleniny.

Češi se našití v této oblasti stále více zapojují do ekologických aktivit.

www.ekolup.cz **EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU**

Palackého nám. 6, 278 01 Kralupy n. Vlt. | www.ekolup.cz | e-mail: ekoprodna@ekolup.cz | Zelená linka: 800 100 584 (Po-Pá 6:30-19:30 hod.)

Děti pomáhají přírodě úklidem odpadků

Ekologické centrum v Kralupích nad Vltavou uspořádalo ve spolupráci se ZŠ Jodlova v letošním roce už druhou úklidovou akci. Úklid proběhl v rámci projektu Kralupy - čisté město, do něhož je škola zapojena již od roku 2015.

Školáci shromáždění na zahradě školy obdrželi rukavice a pytle, které během úklidu použili. Úklid proběhl v rámci projektu Kralupy - čisté město, do něhož je škola zapojena již od roku 2015.

Skupinka chlapců a dívek se při sbíráni odpadků zaměřila také na sběr nedopalků a cigaret. Tento druh odpadu ve městech je velmi nečistotou nejen z estetického hlediska, ale také proto, že se velmi pomalu rozkládá. Odhozené nedopalky obsahují materiály na bázi plastu, takže dlouho vydrží a rozloží se až po 15 letech.

Děti nacházely při úklidu ponejvíce obaly po potravinách, jak papírové, tak i plastové. Hliníkové plechovky, skleněné lahve a PET lahve, ale také staré oblečení, matraci, měnu ve formě drobných darů. Díky tomu, že akci finančně podpořilo Město Kralupy nad Vltavou, rozdáli některé věci zdarma dětem magnetky se záznamníkem. Paní učitelka Mgr. Kočí převzala za školu certifikát dobrého patrona, který udělilo ekocentrum celé škole za prospěšné aktivity pořádané v rámci projektu Kralupy - čisté město.

JANA KRAJČKA, EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU

Činnost ekologického centra je propagována také prostřednictvím Kralupského televizního zpravodajství (KTZ). V roce 2019 mohli diváci shlédnout prostřednictvím KTZ 4 reportáže z akcí pořádaných ekologickým centrem:

- První reportáž s názvem „Úklid se ZŠ Jodlova“ byla natočena dne 11. dubna 2019 při úklidové akci ekocentra a ZŠ Jodlova. Děti se do úklidu nadšeně zapojily, akce se účastnilo celkem 45 školáků a 10 dospělých. Odměnou pro děti byla ukázka činnosti a techniky Hasičského záchranného sboru společnosti SYNTHOS Kralupy, a.s. Hasiči dětem předvedli svůj nový zásahový vůz, kontejnerový vůz, dýchací techniku a různé zajímavé pomůcky a přístroje, které při práci používají. Někteří zájemci si mohli vyzkoušet držet proudnici se stříkající vodou. Reportáž z akce je ke zhlédnutí: <https://www.youtube.com/watch?v=b3Qal9NyTkl>

- Druhá reportáž byla pořízena na akci **„Loučení s prázdninami“**, na které ekocentrum mělo svůj stánek s aktivitami pro děti, mládež i dospělé. Reportáž z akce je ke zhlédnutí: <https://www.youtube.com/watch?v=7upmymXMf8Q>
- Třetí reportáž nesla název **„Ekologická vycházka žáků ze ZŠ Komenského“** a byla pořízena 14. října 2019. ECK uspořádalo ekovycházku pro žáky třídy 6. C ze ZŠ Komenského. Trasa vycházky vedla podél řeky Vltavy, kde bylo pro žáky připraveno několik stanovišť s aktivitami, inspirovanými tématy ochrany životního prostředí. Poté se žáci přesunuli do Husova parku, kde pro ně byla nachystána oblíbená prohlídka a poznávání mladých dřevin, kterou připravili členové místní organizace ČSOP. Na závěr této vycházky si děti za pomoci p. Málka z ČSOP zasadily svůj strom – jeřáb muk v místě jejich patronátu, v Husově parku. Při výsadbě někteří i aktivně pomáhali. Reportáž je ke zhlédnutí: <https://www.youtube.com/watch?v=remam9e3wTg&feature=youtu.be>
- Čtvrtá reportáž byla pořízena z akce **„Cesta pohádkovým lesem“**, pořádané Domem dětí a mládeže Kralupy, na které ECK zajišťovalo jedno ze stanovišť. Lektorky ekocentra připravily pro děti stánek s poznáváním bylinek. Malé děti určovaly, co nám poskytují domácí zvířátka, slepice, husy, včely atd. Reportáž je ke zhlédnutí: <https://www.youtube.com/watch?v=IR8iv4bCRGQ>

4.2 EkoZpravodaj

EkoZpravodaj ECK je vydáván 1x za čtvrtletí a je distribuován elektronickou formou. EkoZpravodaj přináší přehled nejzajímavějších tiskových zpráv ECK, aktualit, nejčastější dotazy z ekoporadenské linky, informace o znečištění ovzduší, dění v průmyslu, dění v ECK nebo přehled zajímavých akcí v regionu apod.

EkoZpravodaj byl stejně jako tiskové zprávy rozeslán médiím, krajskému úřadu, obcím, městům, školám, školkám, průmyslovým podnikům i zájemcům z řad veřejnosti v Kralupech a okolních obcích.

4.3 Výukové programy

Vzdělávací programy ECK jsou zaměřené na ekologii a životní prostředí: ovzduší, vodu, faunu a floru, odpady. V nabídce výukových programů ECK jsou aktuálně zařazeny tyto semináře:

- O odpadech s nejmenšími,
- Jak si žije strom,
- Staň se farmářem,
- Zdravě, chutně a šetrně k životnímu prostředí,
- Co dýcháme,
- Zelená domácnost,
- Doprava a životní prostředí
- Ekospotřebitelství.

Mimo svou stálou nabídku je ECK schopno zpracovat výukový program či seminář na jakékoli téma životního prostředí a pro jakoukoli věkovou kategorii, přímo na míru dle požadavků objednavatele, např. nový program pro MŠ s názvem Voda, vodička.

4.4 Semináře

Jedním z poslání ECK je environmentální vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí.

V roce 2019 uspořádalo ECK:

- 2 semináře na téma odpady pro nejmenší v MŠ Gen. Klapálka,
- 3 semináře na téma voda v MŠ Nábřeží J. Holuba,
- 4 semináře s exkurzemi na ČOV a Sběrný dvůr pro žáky kralupských základních škol na téma odpady a odpadní voda.

Jak konkrétně osvětová činnost probíhala, můžete shlédnout na následujících stránkách.

4.4.1 Seminář „O odpadech s nejmenšími“

Ve dnech 18. září a 3. října 2019 navštívily lektorky kralupskou mateřskou školu.

Ve třídách Sluníčko a Čtyřlístek na ně čekali zvědaví předškoláčky. Lektorky s nimi pobesedovaly o tom, co jsou to odpady a jak vznikají. Děti krásně reagovaly a uváděly příklady různých druhů odpadků. Věděly, že odpady odhazujeme do koše, a následně do popelnic, které vyvážejí popeláři.

Děti v průběhu seminářů poznávaly barevné kontejnery na papír, sklo, tetrapak, plast, bioodpad a jiné. Učily se třídit a vhadzovat připravené odpadky do správných kontejnerů. Na závěr se naučily básničku o správném třídění a také si poslechly pohádku.

4.4.2 Výsadby ryb do řeky Labe

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou připravilo pro žáky ze základních škol v Neratovicích zábavně-naučné programy, které následovaly hned po výsadbách ryb do Labe. Obě akce zajišťovala společnost **SPOLANA s.r.o.**

Na jarní výsadbu ryb dne 3. května 2019 se přijeli podívat žáci 4. tříd ZŠ Neratovice, 28. října 1157. Malé i velké rybky různých druhů putovaly do Labe v Neratovicích z jihočeských sádek. Podzimní výsadba ryb se konala 4. října 2019 se žáky 3. a 4. tříd ZŠ Ing. M. Plešingerova – Božinova. Lektorky ekocentra v obou případech pro žáky připravily soutěžní stanoviště s různými aktivitami. Děti vyplňovaly vědomostní kvíz, následoval štafetový závod lodí, šipkovaná a čištění rybníčku od odpadků.

Obou akcí se zúčastnilo dohromady 111 dětí.

4.4.3 Dny Země s ekocentrem

U příležitosti Dne Země (22. 4.) uspořádalo ekocentrum **2 zábavné dopoledne pro školáky.**

Prvního Dne Země se zúčastnilo celkem **100 žáků** ze 4. a 5. tříd ZŠ Komenského a druhé akce **99 žáků** II. stupně ZŠ Václava Havla. Oba Dny Země probíhaly na školních hřištích, kde lektorky ekocentra pro děti připravily několik stanovišť s aktivitami, při nichž žáci získávali nové znalosti a vědomosti z oblasti ochrany životního prostředí. Po absolvování všech úkolů a aktivit dostali všichni zaslouženou odměnu, kterou poskytla společnost **AVE Kralupy s.r.o.**

4.4.4 Přijetí nových Patronů

Dne 24. dubna 2019 navštívily lektorky kralupského ekocentra **Dvořákovo gymnázium a Střední odbornou školu ekonomickou**. Důvodem bylo slavnostní přijetí studentů této školy do projektu **Kralupy - čisté město**. Gymnazisté si vybrali pro svůj **patronát školní zahradu**, kde v loňském roce založili arboretum. Při předávání patronátu nechyběl dlouholetý spolupracovník projektu pan Málek, který studentům připravil ukázkou různých dřevin a zároveň s nimi pobesedoval o významu stromů a keřů pro nás a pro přírodu. Se zájmem přihlíželi i ředitel školy RNDr. Andrej Plecháček a profesor biologie Bc. Milan Junášek. V závěru svého výkladu pan Málek názorně studentům předvedl, jak se sází keř kalina. Pro další výsadbu byl připraven buk červenolistý, jilm, ptačí zob či levandule.

Cílem projektu **Kralupy – čisté město** je především zvýšení všímatosti a zájmu obyvatel o životní prostředí ve městě a podchycení zájmu dětí a mládeže o místa, kde žijí. Ekocentrum připravilo pro žáky program, sestavený z několika ekologických aktivit.

4.4.5 Ekovycházka s Patrony z Komendy

V roce 2019 uspořádalo ECK ekovycházku pro kolektivy zapojené do projektu **Kralupy – čisté město**. Lektorky ECK připravily na pondělí 14. 10. 2019 pro žáky třídy 6. C ze ZŠ Komenského a jejich pedagogy ekovycházku podél řeky Vltavy. Na závěr vycházky byla pro žáky nachystána oblíbená prohlídka a poznávání mladých dřevin, poté si za pomoci p. Málka z ČSOP žáci zasadili svůj strom – jeřáb muk.

Šestáci tak právem obdrželi **Certifikát Dobrého Patrona**, jelikož Komenda má patronát nad Husovým parkem **již od roku 2016** a každý rok s ekocentrem aktivně spolupracuje. Žáci obdrželi na památku ekologické zápisníky s tužkou a s logem projektu.

4.4.6 Semináře „Voda, vodička“

V listopadu a v prosinci zavítalo ekocentrum do mateřské školky na Nábřeží Josefa Holuba, aby zde dětem představilo nový výukový program „Voda, vodička“.

Lektorky navštívily dvě oddělení pro předškolní děti a v prosinci i dvě oddělení pro nejmenší děti. Nejprve lektorky dětem představily sebe a náplň ekocentra a pak už začaly s dětmi aktivně komunikovat na téma voda - *Co je to voda a kde všude kolem nás se nachází? A je pořád stejná? Potřebujeme vodu k životu?* Lektorky měly připravené barevné obrázky vody v krajině v různých podobách a skupenstvích. Děti krásně komunikovaly, hlásily se a odpovídaly na otázky - celkově děti nový program bavil, proto je zařazen do stálé nabídky ekocentra.

4.4.7 Za odpady a odpadní vodou v Kralupech nad Vltavou

Za finanční podpory **města Kralupy nad Vltavou** připravilo ekocentrum pro žáky základních škol celkem **4 semináře o odpadech s následnými exkurzemi**.

První seminář na téma odpadní vody absolvovali šestáci ze ZŠ Komenského. Poté následovala exkurze na ČOV v Kralupech nad Vltavou-Lobečku. Pracovník ČOV vysvětloval dětem postup čištění odpadní vody od pří toku do čistírny až po odtok vyčištěné vody do kanálu vedoucího do řeky.

Druhý seminář se uskutečnil pro žáky II. stupně ZŠ Jodlova. Po semináři následovala exkurze do sběrného dvora Technických služeb města Kralupy nad Vltavou. S dalšími semináři, věnovanými odpadům a odpadní vodě, zavítaly lektorky na ZŠ Václava Havla. Žáci devátých tříd poté rovněž absolvovali prohlídku sběrného dvora a ČOV. Díky finanční podpoře města Kralupy nad Vltavou obdrželi účastníci seminářů také drobné ekologické dárky, např. bambusové brčko, ekologický sešitek s propisovačkou nebo látkový sáček na nákup pečiva.

4.4.8 Dny Kralup

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou se i v roce 2019 zúčastnilo celoměstských oslav – Dnů Kralup nad Vltavou. V pátek 7. června se lektorky ekocentra zapojily do organizace zábavného dopoledne pro všechny kralupské děti, nazvaného Hrátky u vody – zábavné hry s Harry Potterem.

Program sestavený DDM Kralupy nad Vltavou ve spolupráci se ZŠ Komenského, rozšířilo ekocentrum o dvě stanoviště. V krásném prostředí v parku pod Infocentrem připravily lektorky pro děti aktivity, při kterých si jak malí, tak velcí návštěvníci procvičili znalosti o přírodninách a překvapivě i čich.

4.4.9 Zaměstnanecký den skupiny UNIPETROL

Dne 31. srpna 2019 proběhl, v rámci městské akce nazvané „Loučení s prázdninami“, Zaměstnanecký den skupiny UNIPETROL.

Stánek ekocentra s aktivitami pro děti a mládež byl umístěn na prostranství před budovou Technoparku v centru Kralup nad Vltavou. Pro malé i větší návštěvníky připravily lektorky různé aktivity, které se nějakým způsobem vztahovaly k otázkám životního prostředí. Velký zájem byl o pozorování přírodnin, listů a broučků. Na dalším stanovišti se děti mohly pobavit oblíbenou hrou na téma správného třídění odpadu. Starší děti, ale i dospělí, vyplňovali ekotajenku a všichni se prošli okolo stánku po připravené stezce naboso. Lektorky ekocentra komunikovaly s dospělými návštěvníky stánku o ekologických tématech. Stánek ekocentra navštívilo přibližně 200 dětí a dospělých.

4.5 Soutěže

4.5.1 Velikonoční soutěž

Jarní novinkou ekocentra byla Velikonoční soutěž. Tu vyhlásilo Ekologické centrum v Kralupech nad Vltavou za finanční podpory společnosti **AVE Kralupy s.r.o.**

Tématem soutěže byly Velikonoce a vše, co je s tímto svátkem spojené. Úkolem soutěžících bylo pokusit se vytvořit z odpadového materiálu velikonoční ozdobu, jarní květinu nebo slepičku s kuřátky. Velikonoční soutěž probíhala od 1. března do 12. dubna 2019 a zúčastnilo se jí **6 týmů ze základních škol a družin, 3 mateřské školy a jeden jednotlivec.**

4.5.2 Vánoční soutěž

Zajímá Vás, jak dopadl 9. ročník Vánoční soutěže, jehož společným tématem byly vánoční stromy? Ekocentrum ve spolupráci se společností **AVE Kralupy s.r.o.** letos mělo těžký úkol, rozhodnout o vítězích nebylo vůbec jednoduché. Stromů a stromečků z odpadových materiálů se v ekocentru sešlo opravdu hodně jeden strom byl hezčí a zajímavější než druhý.

Soutěž probíhala od 25. září do 29. listopadu 2019 a **zapojilo se do ní nejvíce týmů v její historii. Přesněji 10 týmů základních škol a družin, dále 5 týmu z mateřských škol a několik jednotlivců.**

A tak se v ekocentru už od října začaly objevovat stromy a stromečky vytvořené z nejrůznějších odpadových materiálů. Děti a dospělí pro výrobu soutěžních expo-

nátů použili skleněné láhve, oblíbené ruličky od toaletního papíru, obaly od vajíček, staré kartony, plechovky, polystyrenové výplně, víčka od PET, použité a různě nastříhané plastové obaly.

Výstavu soutěžních exponátů bylo možné shlédnout celý prosinec v KaSS Vltava. Dobrovolným vstupným na výstavu bylo krmivo či pamlsk pro pejsky z útulku Lesan. **Za dobu trvání výstavy se podařilo vybrat cca 30 kg krmiva.** Dobroty pro pejsky předalo ekocentrum vedoucí útulku, paní Kolkové.

4.6 Publikační činnost

S podporou soukromé společnosti **Chytrý obchod** vznikl letáček mající za cíl rozšířit povědomí o službách Zelené linky ekocentra a také ve zkratce informovat o nejvíce známých škodlivinách v ovzduší a jejich vlivu na lidské zdraví.

Letáček byl na jaře distribuován do ordinací dětských lékařů a do mateřských škol v Kralupích nad Vltavou, v Neratovicích a Odolené Vodě. Letáčky jsou k dostání také v kralupské městské knihovně, v infocentru radnice a jsou distribuovány na akcích ekocentra.

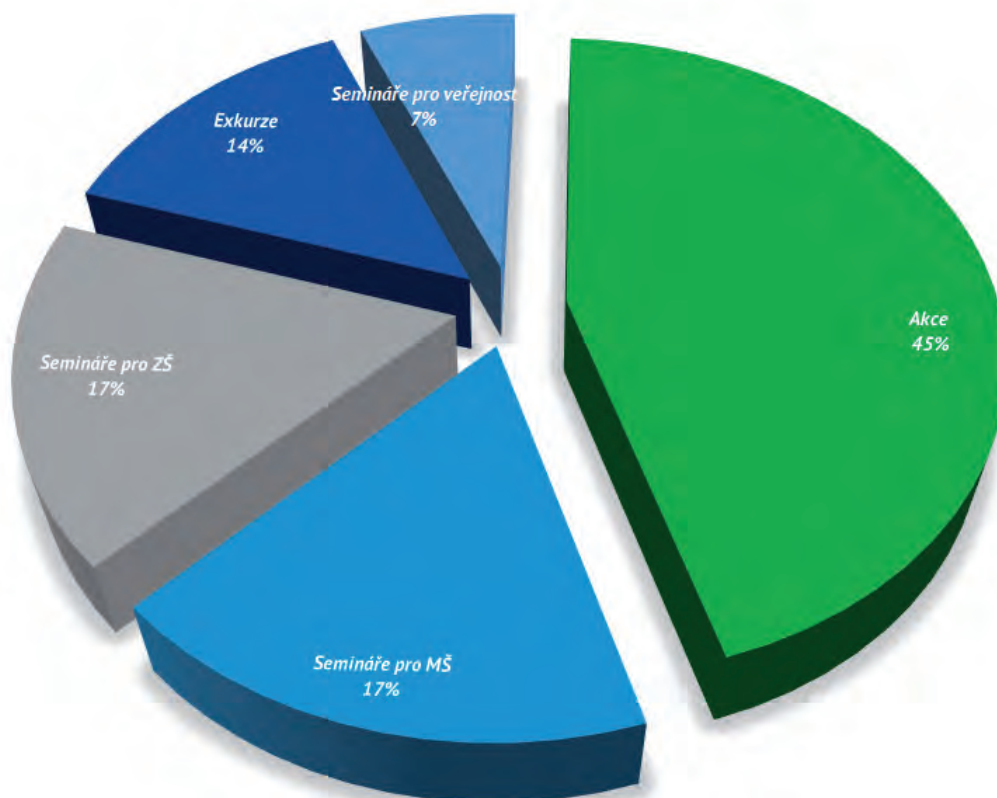

Ekologické centrum pravidelně aktualizuje **odpadovou mapu Kralup nad Vltavou**, která je uveřejněna na webových stránkách ekocentra.

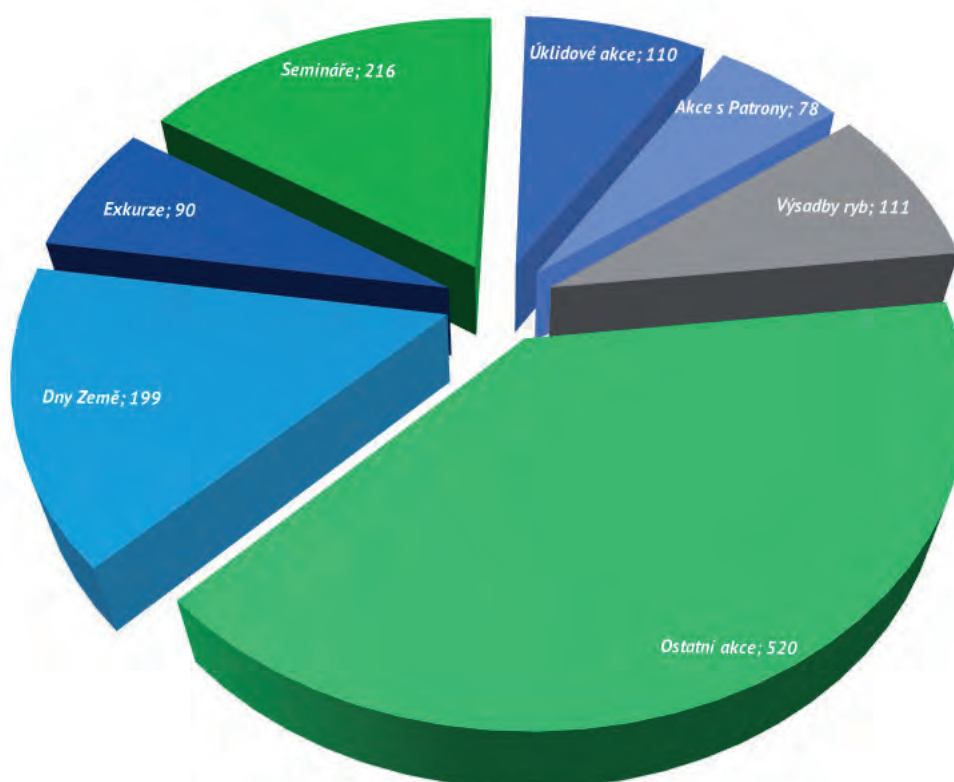
Do odpadové mapy města byla doplněna nová stanoviště separačních kontejnerů a dále informace o rozšíření některých stávajících stanovišť o další kontejnery. Byly také aktualizovány fotografie stanovišť, u kterých došlo ke změnám.

4.7 Grafický přehled akcí pořádaných ekocentrem

V následujícím grafu je zobrazena četnost jednotlivých akcí pořádaných ekocentrem v r. 2019.

V následujícím grafu je zobrazena účast na jednotlivých akcích pořádaných ekocentrem v r. 2019.

5.1 Nástroje

■ Zelený telefon

Bezplatná telefonní linka 800 100 584 byla uvedena do provozu 2. října 2006. Na linku lze volat každý všední den od 6.30 do 19.30 hod. Zelený telefon slouží především k poskytování aktuálních informací o stavu životního prostředí (jako např. o čistotě ovzduší), dále k příjmu hlášení, poznatků či stížností obyvatel (např. hluk či pachová zátěž apod.), k poradenství v oblasti legislativních záležitostí (např. možnost kácení dřevin apod.) a též k poradenství v oblasti ekospotřebitelství.

■ Osobní konzultace

Kancelář ECK je umístěna v 1. patře budovy na adrese Palackého náměstí 6 v Kralupech nad Vltavou. Veřejnosti je kancelář přístupná ve všední dny od 8.00 do 18.00 hod.

■ Elektronická komunikace

E-mail: ekoporadna@eckralupy.cz, dispecink@eckralupy.cz

■ Provozování webových a facebookových stránek

www.eckralupy.cz; www.facebook.com/EkologickeCentrumKralupynadVltavou

■ Publikování článků a tiskových zpráv v regionálních médiích a na webových stránkách ECK.

■ Vydávávání neperiodických a periodických publikací

5.2 Dotazy

V roce 2019 ECK zodpovědělo celkem 529 dotazů. Počet tazatelů svědčí o zájmu veřejnosti o péči o své zdraví, zejména pak zdraví dětí, neboť údaje o stavu ovzduší jsou nejčastěji požadovanou informací učitelů z mateřských škol. **Od roku 2006 bylo prostřednictvím bezplatné tzv. Zelené linky zodpovězeno 4 051 dotazů ze strany veřejnosti.**

Nejvíce dotazů v roce 2019 bylo evidováno k problematice ovzduší, otázky z odpadové tematiky zaujaly druhou pozici. Dále je pořadí témat dotazů následující: kontakty, zvířata, ochrana přírody a krajiny, zeleň a rostliny, voda, praní a čištění, ekozemědělství atd.

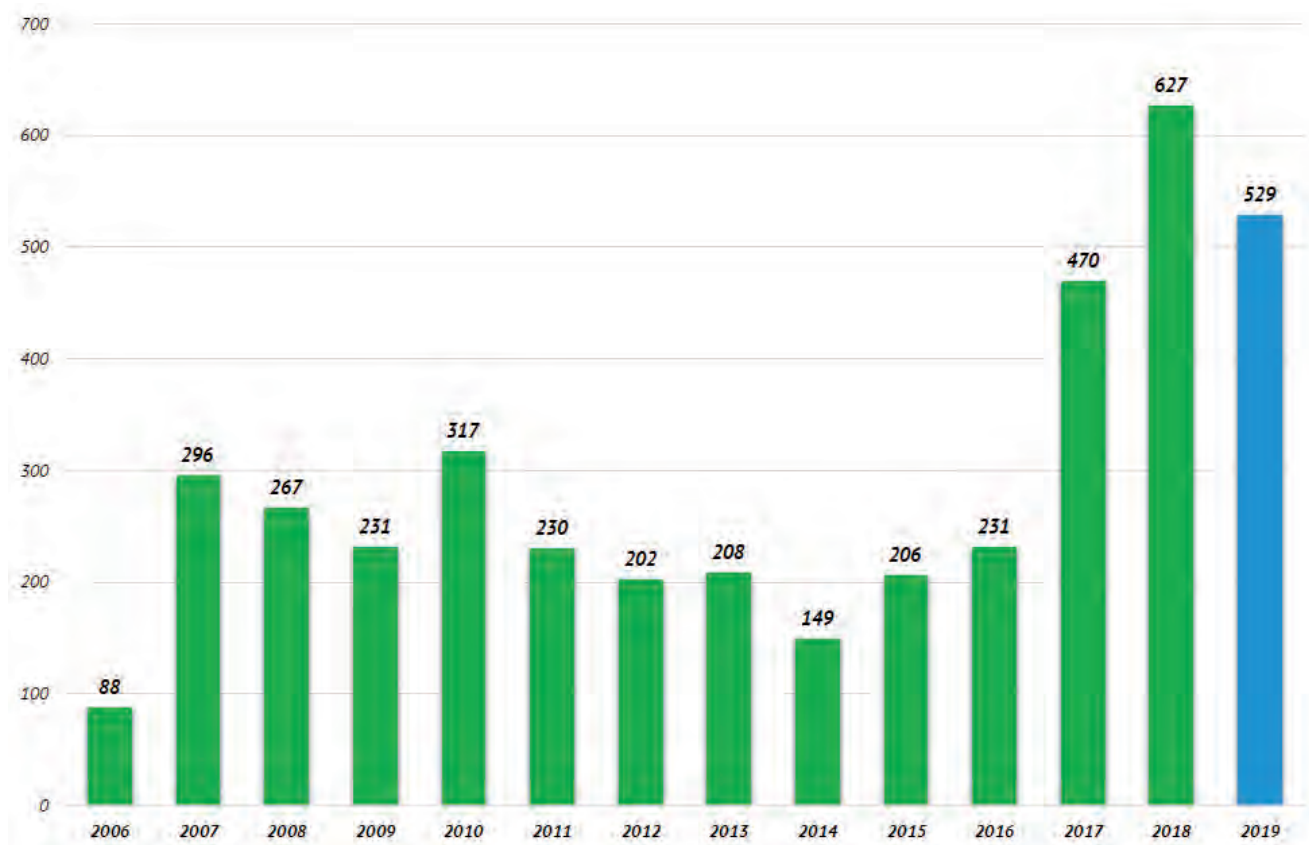
5.3 Stížnosti

V roce 2019 přijalo ECK **12 stížností**, které se týkaly přeplněných kontejnerů, hluku, kácení dřevin a stavu zeleně ve městě, odpadů apod., celkem **7 stížností** se týkalo zápachu. Stížnosti byly řešeny ve spolupráci s pracovníky Městského úřadu Kralupy nad Vltavou, Technických služeb města, se zástupci průmyslových podniků i Městskou policií v Kralupech nad Vltavou.

5.4 Webové stránky

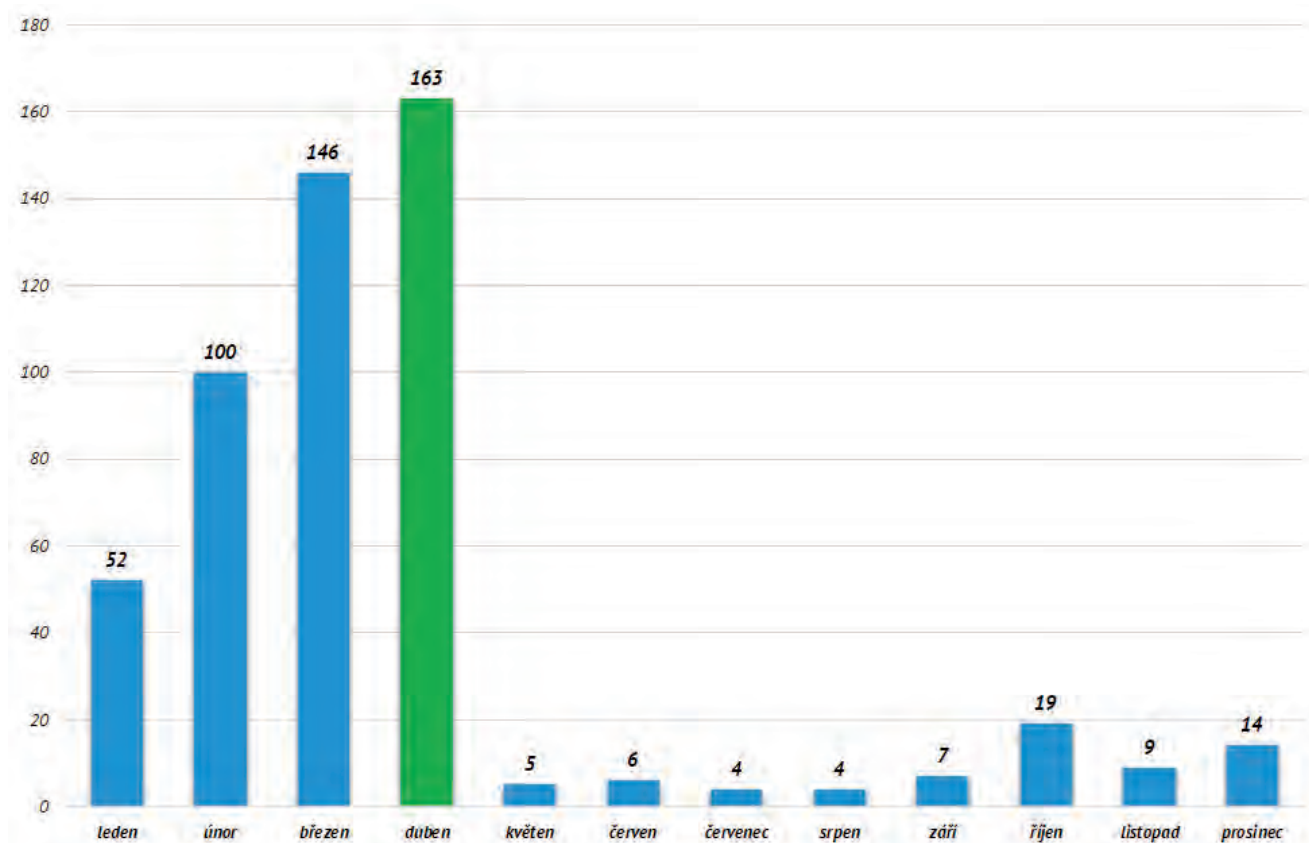
O stavu ovzduší je možné se informovat i na webových stránkách ECK. **Celkový počet přístupů na webové stránky ekocentra byl v roce 2019 - 6 218 přístupů.**

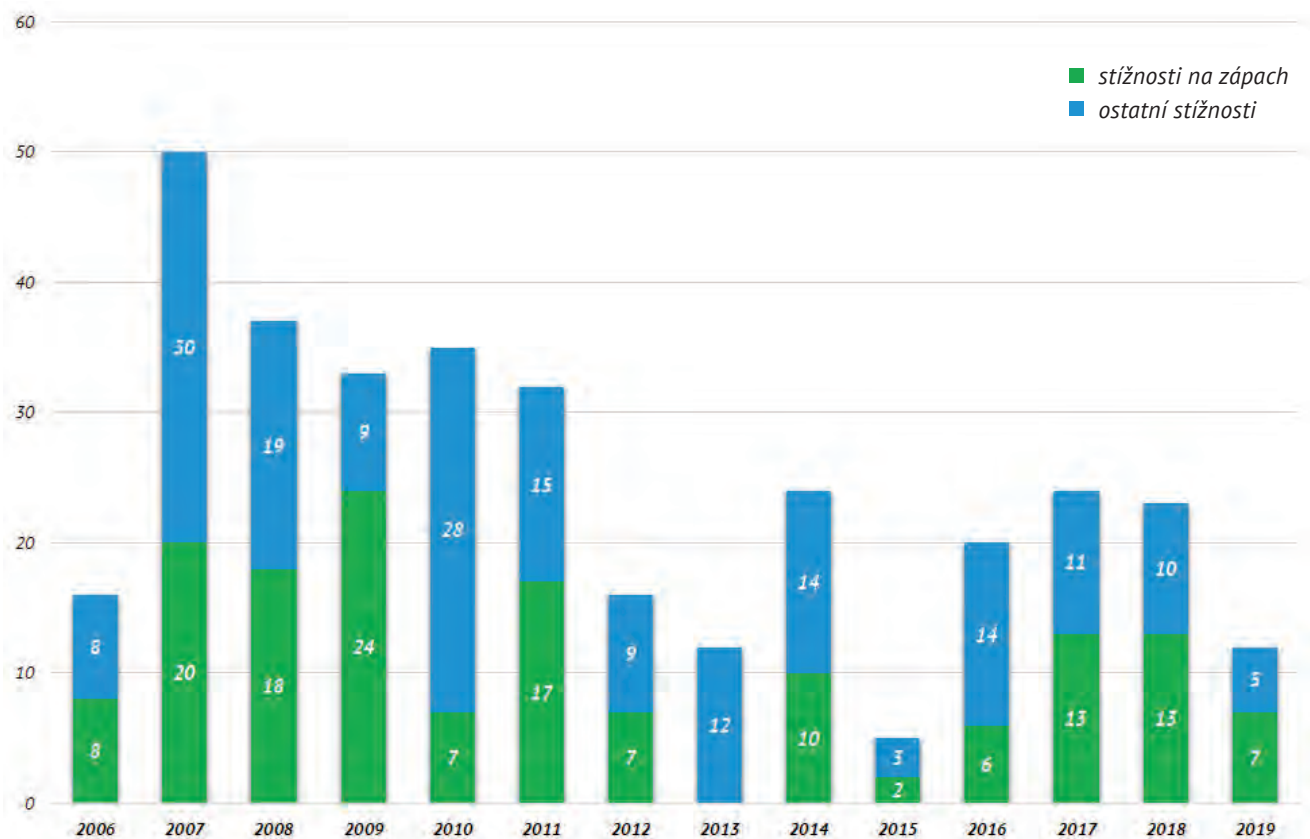
Z tohoto počtu jsou nejvíce navštěvovány sekce: *Ovzduší, Tiskové zprávy, Kontakt, dále sekce Průmysl – SYNTHOS Kralupy a.s., Cray Valley Czech s.r.o., AVE Kralupy s.r.o., Odpady – sběrný dvůr, odpadová mapa.* V sekci *Ovzduší a hluk* je veřejností nejvíce sledován *Aktuální stav ovzduší*, kde je umístěna mapa měřících stanic s grafickými výstupy aktuálních koncentrací znečišťujících látek v ovzduší, největší návštěvnost zaznamenala stanice AIM Kralupy nad Vltavou.

▲ Počty dotazů zodpovězených prostřednictvím bezplatné tzv. Zelené linky v průběhu let 2006-2019

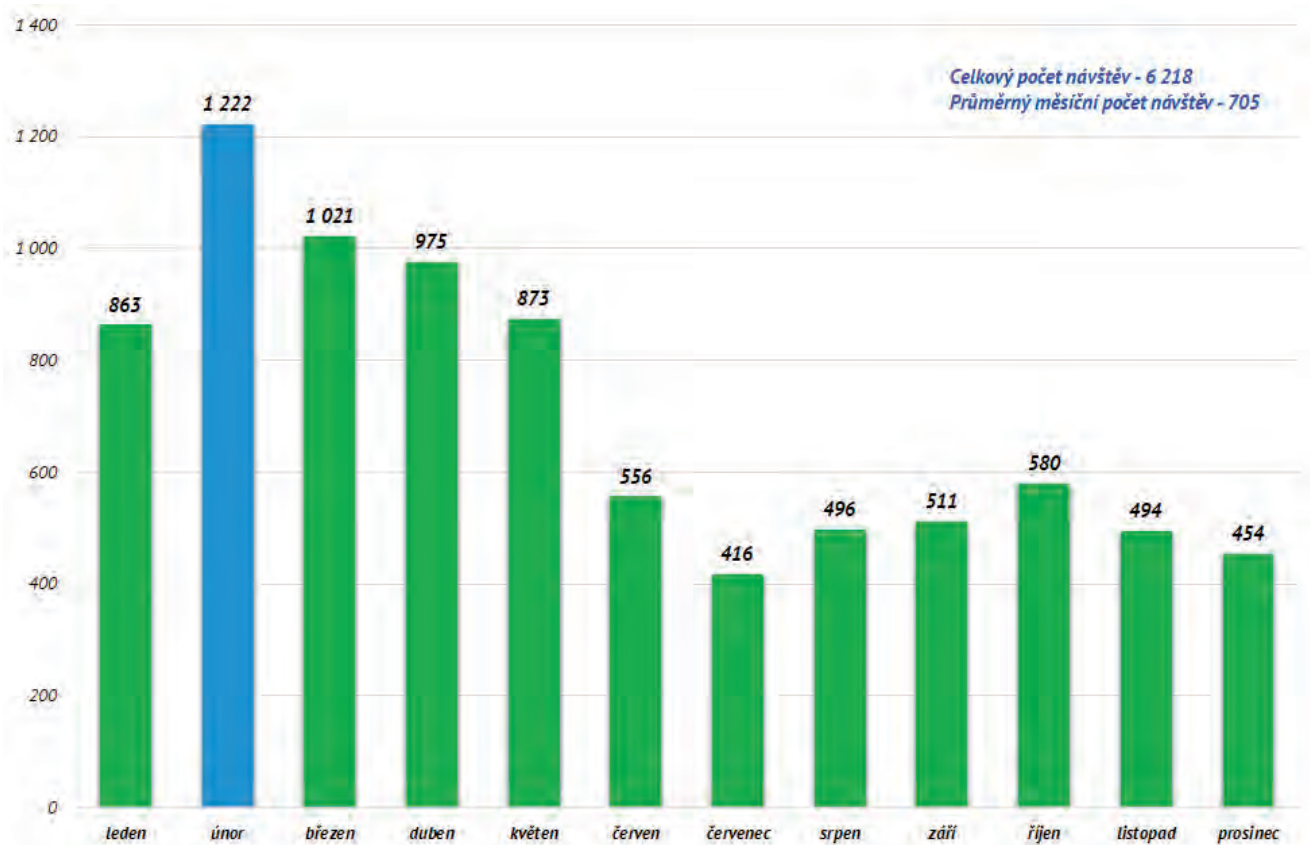
▼ Počty dotazů zodpovězených prostřednictvím bezplatné tzv. Zelené linky v průběhu roku 2019

▲ Počty stížností zaznamenaných v průběhu let 2006-2019

▼ Přehled návštěv webových stránek v průběhu roku 2019

5.5 Zvyšování úrovně poskytovaných služeb

Ekoporadkyně ECK se zúčastnily v rámci zvyšování své odborné úrovně pedagogického kurzu pořádaného Národním institutem dalšího vzdělávání, environmentálních besed pořádaných Společností pro trvale udržitelný život, vzdělávacího kurzu ekoporadců v Hostětíně a dalších vzdělávacích akcí.

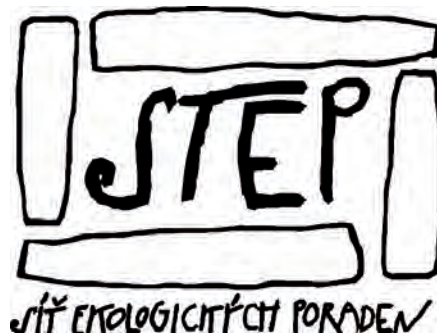
ECK motivuje veřejnost k třídění odpadů nejen prostřednictvím ekoporadenské praxe, publikací článků v regionálních médiích a vydáváním osvětových materiálů a publikací, ale také prakticky a to dlouhodobým smluvním vztahem s firmou ASEKOL, na základě kterého je umístěn v ekocentru sběrný E-box pro zpětný odběr drobného elektrozařízení a použitých článků a baterií.

6.1 Síť ekologických poraden České republiky

ECK je od roku 2006 **přidruženým členem Sítě ekologických poraden České republiky (STEP)**. Pro zajištění kvality poskytovaných poradenských služeb přijala Valná hromada STEP minimální standardy. Standardy jsou rozčleněny do 3 oblastí – požadavky na infrastrukturu (otevírací hodiny pro veřejnost, vybavení kanceláře, vyhrazená telefonní linka atd.), procesy (formy kontaktu, aktualizace webových stránek, registrace poskytnutých konzultací a jejich počet atd.), lidské zdroje (kvalifikace poradce, další vzdělávání poradce, publikační činnost atd.) Požadavky v dotčených oblastech ECK splňuje. Měřítkem naplnění cíle STEP je spokojenost klientů.

Minimálním standardem v oblasti environmentálního poradenství je mimo jiné i počet poskytnutých konzultací/dotazů – alespoň 300 evidovaných konzultací ročně. Tento ukazatel ECK za rok 2019 překročilo.

6.2 Klub ekologické výchovy

Klub ekologické výchovy – KEV - je občanským sdružením, které soustřeďuje jednotlivé pedagogické pracovníky a zájemce o ekologické vzdělávání a výchovu (individuální členství) i školy a další instituce a organizace (kolektivní členství) zájímající se o ekologické (environmentální) vzdělávání a výchovu.

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou je přidruženým členem od roku 2015.

Ekocentrum se pravidelně zúčastňuje akcí pořádaných KEV, většinou se jedná o krajská setkání koordinátorů ekologické výchovy.

6.3 Český svaz ochránců přírody

Český svaz ochránců přírody (ČSOP) je zapsaný spolek, jehož členy spojuje aktivní zájem o ochranu přírody a krajiny. Jeho posláním je ochrana a obnova přírodního dědictví, ekologická výchova a podpora trvale udržitelného života. V současné době má cca 7 000 členů – profesionální odborníky, zkušené dobrovolníky i ty, kteří prostě „jen“ mají rádi přírodu. Spolek funguje více než 35 let.

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou je přidruženým členem od roku 2018.

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou dlouhodobě a pravidelně spolupracuje s městskými organizacemi DDM, KaSS, útulek Lesan a také s organizacemi zabývajícími se ekologickou výchovou, např. Lesní mateřskou školou Kulíšek z.s.

7 Hospodaření v roce 2019

NÁKLADY	PLÁN NA R. 2019	SKUTEČNOST V R. 2019
	v tis. Kč	
Materiál	8,00	27,51
Energie	8,00	13,46
Cestovné	6,00	4,98
Ostatní služby (telefony, internet)	25,00	28,71
Mzdové náklady	450,00	477,22
SZP	153,00	175,21
Rezervy a opravné položky	3,50	2,50
Ostatní provozní náklady	3,00	2,50
PRVOTNÍ NÁKLADY CELKEM	656,50	732,09
Správní režie	420,00	270,00
Reprografie	10,00	11,09
Autodoprava		2,84
DRUHOTNÉ NÁKLADY CELKEM	430,00	283,93
NÁKLADY CELKEM	1 086,50	1 016,02
ZISK/ZTRÁTA	88,18	28,33

Komentář k hospodaření v roce 2019:

Výnosy za rok 2019 dosáhly celkové výše 1 044,35 tis. Kč. Pravidelné příjmy z dvoustranných smluv představovaly v roce 2019 celkem 919,88 tis. Kč. Na podpoře činnosti Ekologického centra Kralupy nad Vltavou se podílí sedm podnikatelských subjektů podnikajících v regionu působnosti ekocentra.

Kromě výnosů z dlouhodobých smluv se podařilo rozpočet v roce 2019 navýšit o příjmy v celkové výši 124,47 tis. Kč. Náklady dosáhly v roce 2019 celkové výše 1 016,02 tis. Kč. V nákladových položkách tvořily největší část osobní náklady zaměstnanců ekocentra.

I navzdory snížení očekávaných výnosů, skončilo hospodaření ekocentra se ziskem 28,33 tis. Kč.

VÝNOSY	PLÁN NA R. 2019	SKUTEČNOST V R. 2019
	v tis. Kč	
UNIPETROL RPA, s.r.o.	300,00	300,00
SYNTHOS Kralupy, a.s.	249,96	249,96
SPOLANA s.r.o.	100,00	100,00
Linde Gas a.s.	80,00	80,00
MERO ČR, a.s.	79,92	79,92
AVE Kralupy s.r.o.	60,00	60,00
Cray Valley Czech s.r.o.	50,00	50,00
VÝNOSY Z DLOUHODOBÝCH SMLUV	919,88	919,88
Město Kralupy n/Vlt. - Zájmová dotace I.	48,00	30,00
Město Kralupy n/Vlt. - Zájmová dotace II.	44,00	
Město Kralupy n/Vlt. - Individuální dotace	22,80	14,00
Město Neratovice - Žádost o dotaci I.	42,00	
Město Neratovice - Žádost o dotaci II.	31,50	
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Zaměstnanecký den Kralupy	37,00	37,00
SPOLANA s.r.o. - Výsadba ryb	10,00	10,00
SPOLANA s.r.o. - Ekoprogram na akci	4,50	4,50
AVE Kralupy s.r.o. - Osvětová činnost	15,00	15,00
Cray Valley Czech s.r.o. - Akce pro zaměstnance		5,50
ZŠ V. Havla - Akce pro ZŠ		3,72
ZŠ Jodlova - Přednáška pro pedagogy		1,65
ZŠ Gen. Klapálka - Seminář z nabídky ekocentra		0,63
MŠ Gen. Klapálka - Seminář z nabídky ekocentra		0,53
MŠ Dr. E. Beneše - Konzultace v projektu		1,94
VÝNOSY Z JEDNORÁZOVÝCH ZAKÁZEK	254,80	124,47
VÝNOSY CELKEM	1 174,68	1 044,35

Činnost Ekologického centra Kralupy nad Vltavou by nebyla možná díky finanční a informační podpoře společností a měst:

- UNIPETROL RPA, s.r.o.
- SYNTHOS Kralupy a.s.
- MERO ČR, a.s.
- Linde Gas a.s.
- AVE Kralupy s.r.o.
- Cray Valley Czech s.r.o.
- SPOLANA s.r.o.
- Město Kralupy nad Vltavou